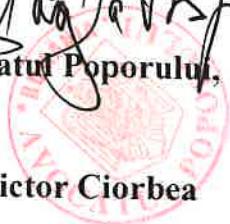

Aprob,
Avocatul Poporului,
Victor Ciobea

RAPORT

privind vizita efectuată la Centrul de Reținere și Areștare Preventivă Bacău,
județul Bacău

Sumar:

Prezentul raport, întocmit ca urmare a vizitei inopinate la Centrul de Reținere și Areștare Preventivă Bacău, este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

1. Cadrul general și organizarea vizitei.
2. Constatările rezultate din vizita efectuată.
3. Recomandări.

1. Cadrul general și organizarea vizitei

În temeiul art. 16 alin. (1), art. 33 alin. (1), art. 35 lit. a și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, a fost efectuată, la data de 29.06.2018, o vizită la Centrul de Reținere și Areștare Preventivă Bacău, județul Bacău.

La efectuarea vizitei au participat reprezentanți ai instituției Avocatul Poporului, Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție, respectiv doamna

jurist, consilier al Centrului Zonal Bacău al Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție, domnul , medic primar, doamna Mariana Ursu-Balaci, psiholog și domnul reprezentant al Asociației Romilor Creștini "Calea, Adevărul și Viață" Bacău.

Vizita a fost efectuată în vederea consolidării protecției persoanelor custodiate împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante, a verificării aplicării sancțiunii disciplinare cu izolarea și asistenței medicale asigurate persoanelor custodiate de către unitatea penitenciară menționată, precum și a oricărora alte aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în locurile de detenție.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

Centrul de Reținere și Areștare Preventivă Bacău este amenajat în imobilul în care se află sediul Inspectoratului de Poliție al Județului Bacău și funcționează în baza dispozițiilor Legii nr. 254/19 iulie 2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, ale Hotărârii de Guvern nr. 157/2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254 din 19 iulie 2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, ale Ordinului Ministrului Afacerilor Interne nr. 14/2018 privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora.

Din partea Centrului de Reținere și Areștare Preventivă Bacău au participat la discuții și la vizitarea acestuia Șeful Inspectoratului Județean de Poliție - domnul chestor de poliție ; directorul Centrului; personal de pază; personal medical etc. În cadrul discuțiilor, domnul director a făcut o scurtă prezentare a situației din Centrul de Reținere și

Arestare Preventivă Bacău.

Centrul avea o capacitate legală de cazare de 36 de locuri, la momentul vizitei fiind custodiate 25 de persoane, dintre care 22 de sex masculin și 3 de sex feminin. În anul 2018 până la data vizitei, în centru fuseseră custodiate 284 persoane, dintre care 259 bărbați, 14 femei și 11 minori. La data efectuării vizitei nu erau costodiați minori. Cazarea deținuților era diferențiată pe sexe și pe grupuri de vârstă, femeile fiind cazate separat față de bărbați, iar minorii separat de adulți.

Cât privește personalul, schema de personal prevedea 26 de angajați (un șef și 25 de agenți), fiind ocupate 23 funcții (un șef și 22 agenți).

Referitor la situația disciplinară a persoanelor custodiate în centru, conducerea centrului a precizat că nu exista izolator, iar aplicarea sancțiunii disciplinare cu izolarea, prevăzută de art. 101, alin. f din Legea nr. 254/2013, nu a avut loc în perioada 2016 până la data efectuării vizitei.

Mai mult, în anul 2017 în Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Bacău nu fuseseră aplicate sancțiuni, iar în anul 2018 fusese aplicată o singură sancțiune cu avertisment, ca urmare a atitudinii nerespectuoase a unui deținut față de un angajat al centrului. Această situație se datora faptului că persoanele erau custodiate în centru pentru perioade scurte de timp (maxim două luni) și respectau obligațiile și interdicțiile legale.

Potrivit Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal și a Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 157/2016, sancțiunea cu izolarea pentru maximum 10 zile se aplică în cazul comiterii de abateri disciplinare foarte grave.

Cu ocazia vizitării Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Bacău, membrii echipei de vizită au constatat următoarele:

Centrul era amplasat la etajele I și II ale clădirii unității și avea în componență 12 camere, fiecare în suprafață de 12 mp, dotate cu câte 3 paturi din care 2 supraetajate, cu loc de depozitare a bunurilor personale ale persoanelor arestate. Camerele, saltelele și cazarmamentul erau într-o stare corespunzătoare de curățenie și igienă. Din cele 12 camere de cazare, o cameră era destinată căzării minorilor, iar o cameră era destinată căzării femeilor. Ambele camere erau dotate cu baie separată, în suprafață de 12 mp. Camerele

destinate căzării bărbaților erau de tip duplex, comunicarea între ele fiind asigurată prin intermediul grupului sanitar comun celor două camere, în suprafață de 12 mp.

Camerele erau bine luminate natural, datorită amplasamentului la etajele superioare ale clădirii, ferestrele erau cu geam termopan, securizate cu grădini și puteau fi deschise din interior. Toate camerele erau dotate cu masă și scaune pentru servit masa, cu instalații de aer condiționat prin tubulatură, cu semnalizare optică și acustică, precum și cu televizoare cu ecrane plate.

În centru existau 7 grupuri sanitare, toate fiind complet reabilitate și dotate cu instalații sanitare antivandal, care funcționau la data efectuării vizitei. **Deși erau dotate corespunzător, starea de igienă la unele grupuri sanitare era precară, vasele WC erau murdare, iar mirosul era dezagreabil.**

Conform documentelor prezentate echipei de vizită, distribuția materialelor igienico-sanitare pentru persoanele private de libertate se efectua lunar, pe bază de semnătură. Deținuții au declarat că primesc lunar o hârtie igienică, un aparat de ras, cremă de ras, pastă de dinți și periute de dinți, **dar sunt nevoie să-și suplimenteze articolele de igienă cu cele aduse de rude, în pachete, sau să le cumpere, motivat de faptul că materialele diastrăbuite erau necorespunzătoare calitativ.**

Cu privire la efectuarea operațiunilor de dezinsecție și verificarea eficienței substanțelor folosite, a reieșit că acestea se efectuau periodic și ori de câte ori persoanele private de libertate solicitau, de către o firmă cu care era încheiat un contract de prestări servicii. Din observațiile făcute de echipa de vizită, precum și din discuțiile purtate cu persoanele private de libertate, a reieșit faptul că nu a fost semnalată prezența insectelor sau a rozătoarelor, procedura de dezinsecție și deratizare efectuându-se periodic, conform documentelor prezentate echipei de vizită.

Există o singură curte de plimbare în suprafață de aproximativ 50 mp, parțial acoperită, care era dotată cu două camere video și două biciclete medicinale destinate recreerii și activității fizice. Conform informațiilor furnizate de personalul centrului, toate persoanele custodiate în centru aveau acces la activități în aer liber, acestea fiind scoase în curtea de plimbare prin rotație, timp de o oră zilnic.

Membrii echipei au vizitat și camera de vizită în suprafață de aproximativ 12 mp, necompartimentată, dotată cu mese și scaune. Au mai fost vizitate camerele pentru păstrare bunuri arestați, birourile personalului și vestiarul cadrelor.

Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Bacău nu avea sală de mese, astfel că persoanele deținute aici serveau masa în camerele de detenție care erau dotate cu mobilierul necesar pentru servitul mesei (mese și scaune).

Referitor la acordarea asistenței medicale, din discuțiile purtate cu conducerea centrului, respectiv cu medicul șef al Centrului Medical Județean Bacău, din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, desemnat să asigure asistența medicală a persoanelor private de libertate custodiate în această unitate, au reieșit următoarele:

În cadrul Centrului de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Bacău exista un cabinet medical amenajat și dotat conform Ordinului nr. 14 din 9 februarie 2018, emis de Ministerul Afacerilor Interne, pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora publicat în Monitorul Oficial nr. 212 din 8 martie 2018. Cabinetul medical avea Autorizație Sanitară de Funcționare eliberată de Serviciul de Sănătate Publică, Supraveghere și Control Boli Transmisibile, Profesionale și Sanitar Veterinar din cadrul Direcției Medicale a Ministerului Administrației și Internelor.

Cabinetul medical era dotat cu aparatură și mobilier (canapea consultații, birou medic, scaune, fișet cu lacăt pentru păstrarea documentelor medicale, dulap pentru păstrarea medicamentelor, electrocardiograf portabil, tensiometru, stetoscop).

Existau întotdeauna fișe medicale pentru toate persoanele private de libertate custodiate în centru, iar toate consultațiile medicale erau consimilate atât în aceste fișe, cât și în Registrul de consultații. Tratamentele efectuate persoanelor private de libertate erau consimilate în mod corespunzător în Registrul de tratamente. Din analiza documentelor medicale a reieșit că acestea erau înregistrate și completate în mod corespunzător, fiind păstrate la cabinetul medical într-un fișet asigurat cu lacăt.

Din analiza documentelor medicale a reieșit că numărul de consultații medicale din anul 2017 a fost de 509, iar în anul 2017 până la data vizitei au fost oferite 231 de consultații, cele mai întâlnite diagnostice fiind virozele respiratorii, sindrom cefalalgic,

dispepsie gastro-intestinală. Referitor la numărul decese și sinucideri în perioada 2016-2017 până la data vizitei nu fuseseră înregistrate astfel de cazuri.

Cu privire la personalul medical care deservea Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Bacău, la data vizitei, **postul de medic prevăzut în schema de personal, pentru acordarea asistenței medicale persoanelor private de libertate custodiate la nivelul centrului, era vacant**, astfel că asistența medicală a persoanelor private de libertate custodiate la nivelul Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Bacău era asigurată, prin desemnare, de către medicul șef al Centrului Medical Județean Bacău, medic specialist medicină generală/ medicină de familie și de un asistent medical generalist. De asemenea, există și **un post vacant de asistent medical**.

Vizita medicală a persoanelor deținute la nivelul Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Bacău se efectua în mod obligatoriu la introducerea în arest, la cabinetul medical, de către medic sau asistentul medical, în condiții de confidențialitate, cu respectarea intimității și demnității persoanei examineate. Conform informațiilor furnizate de personalul medical, vizita medicală cuprindea un examen clinic general, precum și întocmirea și completarea documentelor specifice conform reglementărilor în vigoare. În cazul în care controlul medical obligatoriu la depunerea în arest era efectuat de asistentul medical, acesta întocmea o fișă medicală de triaj, urmând ca în cel mai scurt timp posibil, persoana privată de libertate să fie văzută de medic. Medicul care asigura asistența medicală la nivelul centrului acorda servicii de asistență medicală primară persoanelor private de libertate, zilnic, la cererea acestora, în baza unei programări efectuate în dimineața zilei respective. Consultațiile medicale efectuate la cerere sau programate erau înregistrate în Registrul de consultații și în Fișa medicală a persoanei private de libertate. Consultațiile medicale de specialitate erau asigurate prin prezentarea persoanelor private de libertate la unități medicale din municipiul Bacău (Spitalul Județean de Urgență Bacău etc.). Analizele medicale recomandate de medic persoanelor private de libertate erau efectuate la Spitalul Județean de Urgență Bacău, precum și serviciile stomatologice.

Existau fișe tip pentru constatarea și consemnarea mărcilor traumatici, anexate fișei medicale a persoanei private de libertate. În cazul existenței mărcilor traumatici la depunerea în centru, personalul medical consemna acest lucru în documentele medicale și informa de îndată conducerea centrului și organele de cercetare penală.

Conform informațiilor furnizate de personalul medical, precum și documentelor puse la dispoziția echipei de vizită, în perioada 2017 până la data efectuării vizitei au fost înregistrate 11 astfel de cazuri, din care în 10 cazuri au fost consemnate mărci traumatice care erau anterioare depunerii în centru, și doar un caz, înregistrat în data de 18 mai 2018, constă în rănirea într-o altercație a unei persoane private de libertate cu ceilalți colegi de cameră. Cu privire la acest caz au fost luate toate măsurile legale: a fost anunțată conducerea Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Bacău, a fost prezentată persoana agresată la IML, a fost informată Direcția Medicală din cadrul Ministerului Afacerilor Interne și a fost sesizat Parchetul de pe lângă Judecătoria Moinești. În urma consultației medicale efectuate în centru au fost constatate echimoze suborbitare, supraorbitare și sub aripa nazală dreaptă, plăgi zgâriate și edem antebrăț stâng. În urma agresiunii, persoana agresată custodiată în centru a fost relocată într-o altă cameră, iar la data efectuării vizitei nu se mai afla în centru. Cu privire la aceasta situație, membrii echipei de vizită consideră că **este necesar să se intensifice supravegherea persoanelor custodiate în centru, cunoscute ca având comportamente agresive, prin sporirea activităților de pază pe secțiile de deținere.**

Consimțământul informat era atașat la fișa medicală a persoanelor private de libertate și semnat de către acestea.

Persoanele aflate în arest preventiv, beneficiau de tratament medicamentos în mod gratuit, în baza unor prescripții medicale eliberate de medicul care asigura asistența medicală în Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Bacău sau de alți medici specialiști.

La data vizitei, două persoane private de libertate primeau tratament la recomandarea medicului, pentru afecțiuni cronice, iar medicamentele recomandate de către medici persoanelor private de libertate erau achiziționate de la farmacia cu care Inspectoratul Județean de Poliție Bacău avea încheiat contract.

Conform documentelor prezentate, medicamentele psihotrope recomandate de medicul specialist erau distribuite persoanelor private de libertate numai de către personalul medical.

Persoanele private de libertate puteau primi medicamente și din exterior, cu ocazia vizitelor, dar distribuția acestora se putea face numai cu acordul medicului desemnat să asigure asistența medicală în centru. Medicamentele prescrise de către medic persoanelor private de libertate, erau păstrate în plicuri individuale, în condiții corespunzătoare de

siguranță, la cabinetul medical amenajat în cadrul centrului și erau distribuite conform recomandărilor medicului, de către personalul medical sau personalul de serviciu (polițiști) din cadrul centrului. Având în vedere acest aspect, considerăm că este necesar să se efectueze demersuri în vederea îmbunătățirii asistenței medicale a persoanelor arestate prin distribuirea tratamentului persoanelor private de libertate numai de către personalul medical, în conformitate cu prevederile Procedurii PS-01-DM elaborată de Direcția Medicală din Ministerul Afacerilor Interne.

Totodată, medicul unității a relatat discontinuități în aprovisionarea cu medicamente, ceea ce determina uneori imposibilitatea asigurării asistenței medicale corespunzătoare persoanelor custodiate în centru.

În cazul apariției unor situații de urgență medico-chirurgicală, personalul de serviciu la momentul respectiv acorda primul ajutor și informa imediat medicul și conducerea centrului.

Centrul avea în dotare o trusă medicală de urgență, dar care se impunea periodic a fi actualizată pentru a evita prezența de medicamente cu termenul de valabilitate expirat.

Medicul desemnat să asigure asistența medicală în centru examina orice urgență medico-chirurgicală și în funcție de situație și de competența profesională, decidea fie tratarea acesteia în arest, fie apela Serviciul Unic de Urgență 112, pentru transferul pacientului într-o unitate medicală specializată din rețeaua sanităă publică.

În cazul formulării unei suspiciuni de diagnostic de boală infecto - contagioasă la depunerea în centru, se recomanda încarcerarea în cameră separată, pentru a se evita riscul de contaminare a celorlalte persoane deținute în centru.

Toate persoanele private de libertate erau prezentate pentru consult pneumologic în maxim 72 de ore de la depunerea în centru, în vederea depistării cazurilor de tuberculoză pulmonară. La data vizitei centrul avea amenajat un izolator destinat cazării separate a persoanei suspecte până la stabilirea diagnosticului de certitudine și acordarea asistenței medicale specifice, însă nu existau în centru persoane private de libertate diagnosticate cu boli transmisibile.

Referitor la acordarea asistenței medicale consumatorilor de droguri, din informațiile furnizate de către personalul medical și din documentele analizate, a reieșit că se consemnau

în fișă medicală, sub semnătura persoanei private de libertate, informațiile legate de consumul acesteia de droguri.

Medicul centrului întocmea bilet de trimitere către serviciul teritorial de psihiatrie, în vederea efectuării consultului de specialitate și instituirii măsurilor necesare. Dacă erau depuse persoane care declarau consumul de droguri, era anunțată conducerea Centrului de Reținere și Areștare Preventivă în vederea informării Centrului de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog. La data efectuării vizitei, erau custodiate în centru 6 persoane declarate consumatoare de droguri, care participau la ședințe de consiliere antidrog.

Din verificarea documentelor puse la dispoziție de către conducerea instituției, a reieșit faptul că în cursul anilor 2016-2017, până la data vizitei, nu au existat cazuri de intrare în refuz de hrană din partea persoanelor private de libertate.

Hrana persoanelor arestate din centru era zilnic preparată și furnizată de Penitenciarul Bacău, conform situației de efective transmisă zilnic de conducerea centrului. Există o bucătărie în suprafață de aproximativ 12 mp, dotată cu mobilierul strict necesar depozitarului hranei primite de la Penitenciarul Bacău.

Alimentele erau transportate cu autospecialele centrului, autorizate sanitar veterinar în recipiente speciale de inox, în stare bună de igienă, prevăzute cu sistem de etanșeizare, care asigurau păstrarea temperaturii adecvate servirii.

Echipa de vizită a analizat hrana care era destinată servirii la prânz în ziua respectivă și a constatat că, **deși ora distribuirii mesei a fost depășită (ora 15)**, aceasta era corespunzătoare din punct de vedere fizic și organoleptic (ciorbă de fasole, carne de porc la grătar, pilaf și gogoși). **Având în vedere că în ziua efectuării vizitei, nu a fost respectat programul zilnic de servire a mesei (ora 13-14), iar din interviurile cu persoanele custodiate în centru a reieșit că ora de servire a hranei a fost depășită și în alte zile, considerăm că este necesar să se ia măsuri pentru respectarea orelor de servire a mesei.** Potrivit articolului 167 alin. (3) din Ordinul Ministrului Afacerilor Interne nr. 14/2018 privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora, "orele de servire a hranei, modalitatea și locul de servire a acesteia se stabilesc în cadrul programului zilnic, aprobat prin Regulamentul de ordine interioară".

La momentul efectuării vizitei existau prelevate probe alimentare păstrate într-un frigider destinat special acestui scop, conform normelor sanitare în vigoare. În cazul în care, în urma consultului medical, se constată existența unei afecțiuni care necesită un anumit tip de dietă (diabet zaharat, hipertensiune arterială etc.), medicul centrului întocmea regimul alimentar, iar acesta era adus a cunoștință conducerii Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Bacău, care efectua demersuri către Penitenciarul Bacău în vederea asigurării regimului adecvat de hrană. În ziua vizitei, conform documentelor medicale, la nivelul centrului era custodiată o persoană diagnosticată cu diabet zaharat și o persoană diagnosticată cu hipertensiune arterială care, conform documentelor prezentate, primeau regim corespunzător de hrană.

Asistența psihologică era acordată de doi psihologi cu competențe în specialitatea apărare, ordine publică și siguranță națională, angajați ai Inspectoratului Județean de Poliție Bacău, membri cu drept de liberă practică a Colegiului Psihologilor din România. Periodic participau la cursuri de formare profesională.

Din punct de vedere metodologic activitatea de specialitate se desfășura conform Procedurii privind activitatea de asistență psihologică a persoanelor aflate în custodia structurilor de reținere și arestare preventivă din Poliția Română (PRO-PS-04-IGPR/BPS), fiind întrunite astfel cerințele minime de furnizare a unui act profesional corespunzător. Serviciile psihologice se realizau în general într-un spațiu destinat pentru efectuarea toaletei persoanelor private de libertate (tuns, bărbierit), **centrul neavând amenajat un spațiu destinat activităților psihologice**. Membrii echipei de vizită consideră că este necesar să se întreprindă măsurile mecesare pentru amenajarea unui cabinet psihologic, care să asigure intimitatea actului psihologic. Conform Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal din 10.03.2016 art. 256 alin. (6) **Cazarea și amenajarea spațiilor de deținere, ”Administrația centrului de reținere și arestare preventivă asigură spațiul și facilitățile necesare acordării asistenței psihologice și moral religioase, cu respectarea confidențialității, sub supraveghere vizuală directă sau prin intermediul unor sisteme electronice. Amenajarea și dotarea spațiilor destinate derulării acestor activități, precum și condițiile de efectuare se stabilesc prin regulamentul prevăzut la art. 107 alin. (2) din Lege. ”**

Serviciile psihologice, se acordau în urma unei adrese întocmite de conducerea centrului către Compartimentul psihologic din cadrul Inspectoratului Județean de Poliție Bacău, urmare a solicitării beneficiarului sau a personalului care deservea centrul, în cazul în care se identifica o nevoie. În cazul în care persoana aflată în arest preventiv refuza intervenția psihologică, se întocmea un proces-verbal de refuz. După solicitarea scrisă, psihologul desemnat raspundea solicitării în cel mult 24 ore, iar în caz de nevoie și în weekend. Actul psihologic se realiza după semnarea unei declarații de consimțământ, în conformitate cu Procedura privind activitatea de asistență psihologică a persoanelor aflate în custodia structurilor de reținere și arestare preventivă din Poliția Română (PRO-PS-04-IGPR/BPS), în vigoare de la data de 30.01.2012. Activitățile psihologice erau consemnate de psihologi, în Registrul de evidență a actelor profesionale proprii, din analiza acestui registru reieșind că, de la începutul anului 2018 până la efectuarea vizitei, au fost realizate 404 intervenții psihologice pentru persoanele custodiate în centru (284), cât și pentru angajații Inspectoratului de Poliție Județean Bacău.

Psihologii care deserveau Centrul de Reținere și Arestandare Preventivă Bacău desfășurau și activități de evaluare psihologică periodică, intervenții psihologice și analiză organizațională pentru personalul din structura Inspectoratului Județean de Poliție Bacău, aceste activități reflectându-se în documentația prezentată.

În general beneficiarii își cunoșteau drepturile și obligațiile, *însă din conținutul broșurii de informare pe care persoanele arestate preventiv o primeau la introducerea în centru s-a observat lipsa mențiunării dreptului la asistență psihologică gratuită.*

Din interviurile avute cu persoanele reținute nu a rezultat o suspiciune de abuz sau reale tratamente.

În timpul vizitei în Centru s-a putut observa că în fiecare cameră de detinere, erau afișate drepturile, obligațiile și interdicțiile persoanelor aflate în custodia Centrului.

În ceea ce privește procedura de primire în centru, conform informațiilor furnizate de personalul centrului a reieșit că, prin intermediul unei broșuri cu informații, se aduceau la cunoștința persoanelor private de libertate informații cu privire la drepturile, obligațiile, interdicțiile și recompensele care puteau fi acordate, abaterile și sancțiunile disciplinare care puteau fi aplicate. De asemenea, imediat după introducerea în centru, persoanei custodiate i se comunica, sub semnătură, date despre posibilitatea de a informa, personal sau prin

intermediul administrației centrului, un membru al familiei sau altă persoană desemnată de persoana privată de libertate despre locul unde este deținută, precum și informarea cu privire la drepturi, obligații și interdicții, recompense, abateri și sancțiuni disciplinare care pot fi aplicate conform Legii nr. 254/2013, inclusiv dispozițiile art. 228, alin.2-5 din Codul de procedură penală cu privire la încunoștințarea despre arestarea preventivă și locul de deținere a inculpatului arestat preventiv.

Din interviurile membrilor echipei de vizită cu persoanele custodiate în centru, a reieșit că **majoritatea persoanelor arestate nu luaseră la cunoștință informațiile din broșură și din procesul-verbal de primire în centru, deși semnaseră aceste documente**. Motivele invocate au fost diverse: nu știau să scrie și să citească, nu aveau ochelarii la data introducerii în centru și nu au putut citi ceea ce au semnat, sau nu au înțeles anumite informații. Mai mult, **din broșura cu informații lipseau unele aspecte, cum ar fi dreptul la asistență psihologică, astfel că majoritatea persoanelor custodiate în centru nu apelaseră la serviciile psihologice**.

Având în vedere aceste aspecte, **membrii echipei de vizită consideră că este necesar să se ia măsuri care să asigure transmiterea corectă și în integralitate către persoanele private de libertate a informațiilor referitoare la drepturi, obligații și interdicții, recompense, abateri și sancțiuni disciplinare care pot fi aplicate conform Legii nr. 254/2013, inclusiv dispozițiile art. 228, alin.2-5 din Codul de procedură penală**.

Din interviurile purtate cu persoanele cazate în Centru, a reieșit că erau vizitate de familie, rude, avocați, prieteni etc., în urma consultării Registrului de vizite constatându-se că de la începutul anului și până la momentul vizitei instituției Avocatul Poporului au avut loc 324 de vizite.

Centrul dispunea de o cameră de vizită, fără dispozitiv de separare.

Cumpărăturile pentru persoanele custodiate se făceau zilnic, de către un agent angajat al Centrului. În afara interdicțiilor legale, persoanelor custodiate în centru nu le era impusă nicio limită la efectuarea cumpărăturilor (suma de bani, cantitatea sau calitatea produselor solicitate).

Persoanele private de libertate aveau acces la telefon, pe bază de solicitare aprobată de conducerea Centrului. Ulterior con vorbirii, aceasta era consemnată într-un registru și în dosarul persoanei care a efectuat apelul. Din interviurile pe care membrii echipei de vizită

le-au avut cu persoanele cazate în Centru, s-a concluzionat că nu au existat încălcări ale dreptului la apeluri telefonice, pachete, vizite sau cumpărături.

De asemenea, în timpul vizitei în Centru s-a observat că pe holul acestuia există o cutie pentru corespondență. Conform informațiilor furnizate de angajații Centrului, corespondență se colectă de către un angajat al Poștei Române, zilnic, de luni până vineri.

Referitor la dreptul deținuților la petiționare, membrii echipei de vizită au constatat că în Centru există o cutie tip cutie poștală, unde persoanele private de libertate puteau depune sugestii sau sesizări în condiții de confidențialitate.

Persoanele private de libertate interviewate au declarat că nu au cunoștință despre situații de tratament discriminatoriu sau acte de agresiune fizică, verbală sau de altă natură, săvârșite de membrii personalului asupra persoanelor custodiate. De asemenea, au menționat că aveau acces la avocați, iar vizitele din partea familiilor se desfășurau în condiții corespunzătoare.

3. Recomandări.

Având în vedere cele de mai sus, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului:

RECOMANDĂ

1. Conducerii Centrului de Reținere și Areștare Preventivă Bacău să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

- îmbunătățirea asistenței medicale a persoanelor arestate: prin încadrarea de personal medical (medic, asistenți medicali) pe funcțiile vacante; prin distribuirea tratamentului persoanelor private de libertate numai de către personalul medical, în conformitate cu prevederile Procedurii PS-01-DM elaborată de Direcția Medicală din Ministerul Afacerilor Interne; prin efectuarea unor demersuri la CASA O.P.S.N.A.J. în vederea asigurării fondurilor necesare desfășurării în condiții corespunzătoare a activității medicale prin garantarea continuității în aprovizionarea cu medicamente, inclusiv onorarea rețetelor medicale;

- îmbunătățirea asistenței psihologice a persoanelor arestate prin completarea schemei de personal cu o funcție de psiholog cu competență în psihologie clinică, care să deservească nevoile Centrului de Reținere și Arestare Preventivă, prin amenajarea unui cabinet psihologic, care să asigure intimitatea actului psihologic, precum și prin completarea broșurii de informare prin adăugarea dreptului la asistență psihologică;
- intensificarea supravegherii persoanelor custodiate în centru, cunoscute ca având comportamente agresive, prin sporirea numărului de activități pe secțiile de detinere;
- respectarea orelor de servire a mesei, având în vedere că, la data vizitei masa de prânz a fost servită la ora 15, iar potrivit articolului 167 alin. (3) din Ordinul Ministrului Afacerilor Interne nr. 14/2018 privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora, ”orele de servire a hranei, modalitatea și locul de servire a acesteia se stabilesc în cadrul programului zilnic, aprobat prin Regulamentul de ordine interioară”.
- îmbunătățirea condițiilor de cazare prin igienizarea grupurilor sanitare.

Bacău, 02 august 2018